

Μια ανατομία του εθελοντισμού σε όρους 2016

Κατηγορία: [Economia Blog](#)

12-02-2016

Από: [Παπαγιαννίδης Αντώνης Δ.](#)

Με πρωτοβουλία του BGS - της Ένωσης Αποφοίτων Βρετανικών Πανεπιστημίων - και του πάντα ακούραστου Βασίλη Ζώτου ως προέδρου της, οργανώθηκε στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών συζήτηση για τον εθελοντισμό ("Volunteerism, The Hidden Power").

Με πρωτοβουλία του BGS - της Ένωσης Αποφοίτων Βρετανικών Πανεπιστημίων - και του πάντα ακούραστου Βασίλη Ζώτου ως προέδρου της, οργανώθηκε στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών συζήτηση για τον εθελοντισμό ("Volunteerism, The Hidden Power"). "Μα, μέσα στο βάθος της κρίσης να μιλούμε για εθελοντισμό;" θα μπορούσε να είναι μια πρώτη ερώτηση. "Εθελοντισμός στην Ελλάδα;" θα ήταν μια δεύτερη επιφύλαξη.

Όπως έδειξαν οι θέσεις που διεξοδικά αναπτύχθηκαν στην συζήτηση αυτή, και οι δυο αυτές επιφυλάξεις δεν θα ήταν σωστές. Η ίδια η κρίση - προέκυψε και από τις εισηγήσεις, αλλά και από παρεμβάσεις του ακροατηρίου - έφερε στην επιφάνεια την ανάγκη συλλογικότητας. Με αποτέλεσμα να προσέλθουν και αναπτυχθούν πρόσθετες δυνάμεις στον χώρο του εθελοντισμού. Δυνάμεις διαφορετικές όσο το Λύκειο Ελληνίδων ή οι Πρόσκοποι αφενός και τα Κοινωνικά Ιατρεία ή αυτόνομες ομάδες για προώθηση Ελληνικών αγροτικών προϊόντων στο εξωτερικό από την άλλη.

Μια πρώτη προσέγγιση στον εθελοντισμό σήμερα - και μάλιστα στην Ελλάδα του 2016 - προέκυψε από μελέτη του BGS που παρουσίασε ο Γ. Ραουνάς, και που προσπάθησε να περιγράψει την οικονομική σημασία του εθελοντισμού. Μίλησε πρώτα-πρώτα για την διεθνή έκταση του φαινομένου: άμα κανείς πάρει το σύνολο των εθελοντικά στρατευόμενων σ' όλες τις χώρες του κόσμου, θα φθάσει σε σχεδόν 1 δισεκατομμύριο ανθρώπους - "θα ήταν η Volunteerland η τρίτη μεγαλύτερη χώρα του κόσμου", ή αν θέλετε η δεύτερη για ανθρώπους ηλικίας άνω των 15 ετών, ή ακόμη-ακόμη (αναγόμενη σε οικονομικά μεγέθη) η 7η οικονομία του πλανήτη.

Προσέγωση όμως, τώρα, στην Ελλάδα. Την βρίσκουμε στην θέση 132 επί συνόλου 145 χωρών στον δείκτη World Giving Index, μάλιστα ίσως πήγε λίγο πιο κάτω τα τελευταία χρόνια. (Βέβαια, στις πρώτες θέσεις βρίσκει κανείς την Μιανμάρ ή την Σρι Λάνκα, όπου τα εκεί καθεστώτα δημιουργούν ερωτηματικά ως προς την γνησιότητα του "εθελοντισμού". Μόλις στις θέσεις 4-6 έχουμε Νέα Ζηλανδία, Καναδά, ΗΠΑ στις 11-12 Ιρλανδία, Αυστραλία, στις 28 Μεγάλη Βρετανία, στις 30-32 Γερμανία, Αυστρία, Νορβηγία). Και πάλι, όμως, 132η θέση...

Σ' ένα πρώτο "γιατί;", οι απαντήσεις ξεκινούν από την έλλειψη θεσμικού πλαισίου που οδηγεί σε καχυποψία (άλλοτε δικαιολογημένη, άλλοτε αδικαιολόγητη), περνούν από την μη-ένταξη στο εκπαιδευτικό σύστημα, ίσως και από μian επιδερμικότητα στην αντιμετώπιση των ΜΜΕ (που δεν βοηθούν σε γνήσια διάχυση στην κοινωνία).

Στην συζήτηση ακούστηκαν πολλά για την κοινωνική προσφορά του εθελοντισμού. Όμως το πιο πρωτότυπο ήταν η απόπειρα μιας κάποιας οικονομικής αποτίμησης του εθελοντισμού. Στην Ελλάδα, που λέτε, με ελεγχόμενη υπόθεση εργασίας ότι υπάρχει ένα 10% προσφοράς εθελοντικής δράσης (20% στους μαθητές/φοιτητές, 15% στους νέους συνταξιούχους, 10% στους ώριμους εργαζόμενους, 4% στους νέους εργαζόμενους) και με μέσο όρο ενασχόλησης τις 10 ώρες εβδομαδιαία και (αντίστοιχα, ανά κατηγορία, 15 ώρες, 15 ώρες, 7 ώρες και 3 ώρες εβδομαδιαία) προκύπτει, εφόσον κανείς δεχθεί μέσο όρο "αξία ωριαίας παροχής εθελοντικού χρόνου" τα 7 ευρώ (το μισό από προτεινόμενο στην διεθνή βιβλιογραφία ύψος, το 1/3 και λιγότερο από το Αμερικανικό), μια αξία 700 εκατομμυρίων (δηλαδή 0,4% του ΑΕΠ της χώρας).

Αν, τώρα, σε ένα βάθος ας πούμε 5ετίας, είχαμε επίτευξη ποσοστού 20% εθελοντών, θα πλησιάζαμε σε αξία τα 1,5 δισ. Αν και οι ώρες περνούσαν από τις 10 στις 15 κατά μέσο όρο και η αξία από τα 7 πήγαινε στα 8 ευρώ, θα φθάναμε στα 2,2 δισ ή 1,2 % του ΑΕΠ.

Για να έχουμε ένα κριτήριο, στο Βέλγιο έχουν 22 ώρες εθελοντικής παροχής/μήνα, ενώ συνολικά στις χώρες του ΟΟΣΑ το 31% είναι σε εθελοντική λογική (στην Μεγάλη Βρετανία 42%).

Τα βρίσκετε τα στοιχεία αυτά καθώς και τα αντίστοιχα συμπεράσματα, υπέρογκα αισιόδοξα; Ενδεχομένως! Αν όμως συνειδητοποιήσει κανείς ότι - όπως εξήγησε στην συζήτηση του πάνελ ο Δημήτρης Βλαστός, του Ιδρύματος Μποδοσάκη - σήμερα σε όλο και περισσότερες χώρες έχει συνειδητοποιηθεί πώς η εθελοντική παροχή υψηλού επιπέδου (και χαμηλού κόστους) κοινωνικών υπηρεσιών, ή πάλιν ότι μέτωπα όπως του κοινωνικού αποκλεισμού ή της διατήρησης της κοινωνικής συνοχής ο εθελοντισμός είναι αναντικατάστατος (το υιοθέτησε αυτό ο Μπαράκ Ομπάμα το 2010, το είχε ήδη προωθήσει ο Τόνυ Μπλερ το 2006), τότε θα δει ότι μια τέτοιου τύπου πορεία μας προκύπτει περίπου ως αναγκαιότητα. Με το Προσφυγικό, δε, να παίρνει πλέον την συγκεκριμένη έκταση που βλέπουμε "επί του εδάφους"...

